

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
22/272

Vår ref:
2022/111-2/008

Saksbehandler
Lisbet Tjønnå

Dato:
Bodø, 07.03.2022

Forslag til endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak

Helse Nord er definert høringspart i høringen «Forslag til endring i regelverk for inn- og utleie fra bemanningsforetak»

For å sikre god forankring, samt at vi gir de riktige innspillene i forhold til faktisk drift og utfordringer i våre foretak, har vi valgt å diskutere høringen i det regionale tariffnettverket der alle foretak er representert med flere medlemmer knyttet til HR feltet og åpnet for å inkludere andre som de mente var aktuelle i denne sammenheng. Her har vi hatt fokus på hva endringene vil bety for det enkelte foretaket i regionen. Alle fire foretak har vært aktive i felles diskusjoner og vi har i tillegg fått skriftlig tilbakemelding fra Finnmarkssykehuset, UNN og NLSH.

Vennlig hilsen

Lisbet Tjønnå
rådgiver

Forslag om endringer i reglene om innleie fra bemanningsforetak

Vi har hatt fokus på den delen av høringen vi opplever som relevant for spesialisthelsetjenesten og fokuserer på forholdene i nord.

Oppheve adgangen til innleie fra byrå ved arbeid av midlertidig karakter

Departementet viser til risikoen for at innleie fortrenger fast ansettelse og at dette gjelder særlig innleie etter bestemmelsen i AML§ 16-9 andre ledd bokstav a) *når arbeidet er av midlertidig karakter* og vurderer å oppheve tilgangen til innleie fra byrå på dette grunnlaget. Denne bekymringen deler vi ikke i spesialisthelsetjenesten i vår region.

Foretakene i nord visert til utfordringer med å rekruttere til enkelte stillinger og fagområder med særskilt kompetanse, der bruk av bemanningsbyrå blir en løsning fordi vi ikke klarer å rekruttere selv. Dette er primært knyttet til mangel på kompetanse, spesielt i forhold til legeressurser, samt å dekke kjent behov for å få turnus- og arbeidsplaner til å gå opp. Innleie for å dekke manglende kompetanse eller «hull i turnus» vurderer vi som innleie etter bestemmelsen i AML§ 16-9 andre ledd bokstav b) *for arbeid istedenfor en annen eller andre (vikariat)* selv når det ikke er et navngitt vikariat. Dersom det er støtte for vår forståelse, innebærer det at foretakene i nord i liten grad vil berøres dersom innleie fra byrå basert på arbeid av midlertidig karakter faller bort. Samtidig har vi behov for å løfte frem at det kan oppstå ekstraordinært behov for slik innleie, noe koronapandemien har vist oss, og anbefaler rom for unntak i slike tilfeller uten krav til avtale med tillitsvalgte.

Retten til fast ansettelse

Departementet vurderer å tilføre til AML§14-12 *Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak)* fjerde ledd følgende:

"Arbeidstaker som har vært sammenhengende innleid etter denne paragraf i mer enn to år, skal anses som fast ansatt hos innleier slik at reglene om oppsigelse av arbeidsforhold kommer til anvendelse. Ved beregningen skal det ikke gjøres fradrag for arbeidstakers fravær."

Dette vil innebære at man ved langvarig innleie fra byrå risikerer at innleid personell skal forstås som fast ansatt i foretaket. Selv om rettigheten oppnås etter bare to år, anser ikke foretakene i nord dette som en stor, eller nødvendigvis negativ risiko.

Endring fra registreringsordning til godkjenningsordning

Departementet vurderer endring i forskrift 4. juni 2008 nr. 541 om bemanningsforetak, der dagens registreringsordning endres til en godkjenningsordning. Dette innebærer det

en risiko for reduksjon av antall byrå og derfor tilgang på personell. Det er samtidig en profesjonalisering av næringen og gir økt sikkerhet for foretakene om at bemanningsbyråene drifter innenfor rammer av lov og avtaleverk. Endringen anses i det hele og store som positiv.

Arbeidstilsynets rolle styrkes og det innføres strengere sanksjoner og konsekvenser ved brudd.

Det vurderes å gjøre AML§ 14-14 gjeldende dersom en virksomhet leier inn en arbeidstaker fra et bemanningsforetak som ikke er godkjent av Arbeidstilsynet, eller ikke har søknad til behandling. Dette innebærer at retten etter påstand fra den innleide arbeidstakeren skal avsi dom for at den innleide har et fast arbeidsforhold hos innleier. Ettersom innleie fra byrå hos foretakene i nord i all hovedsak knyttes til rekrutteringsutfordringer og manglende kompetanse, anser ikke foretakene i nord dette som en stor, eller nødvendigvis negativ risiko.

Generelle vurderinger knyttet til høringen

Høringen knyttes til endringer i lov og forskrift som vil medføre behov for administrativt arbeid, mulig endring av håndtering og innføring av nye rutiner for foretakene. Det kreves tettere dialog, drøftinger og avtaleinngåelse med tillitsvalgte, større kontroll med bemanningsbyrå og potensielt flere administrative oppgaver. Dette vil innebære økning i arbeids- og ansvarsoppgaver og derfor et reelt merarbeid for foretakene.